

Raport przedstawiający wyniki przeprowadzonego przez Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. przeglądu dużych sklepów oferujących urządzenia AGD, sprawdzającego prawidłowe oznakowanie urządzeń etykietą energetyczną.

Przegląd przeprowadzono w ramach projektu CEECAP.

Grudzień 2007 r.

Wstęp

Etykiety efektywności energetycznej pomagają potencjalnemu nabywcy w dokonaniu wyboru urządzenia o korzystnych parametrach technicznych i niskich kosztach eksploatacyjnych.

Podstawą prawną europejskiej etykiety efektywności energetycznej jest Dyrektywa Rady 92/75/EWG z dnia 22 września 1992 r. o sposobie podawania danych dotyczących zużycia energii i innych zasobów naturalnych przez artykuły gospodarstwa domowego za pomocą ujednoczonych etykiet i informacji o produkcie.

Problematyka etykietowania i standardów efektywności energetycznej jest w Polsce znanym zagadnieniem, niemniej jednak nabrała nowego znaczenia w obliczu naszego członkostwa w Unii Europejskiej. Działania normalizacyjne w obszarze efektywności energetycznej urządzeń użytku domowego są w Polsce przypisane Ministerstwu Gospodarki, które zajmuje się wszelkimi bezpośrednimi regulacjami prawnymi na płaszczyźnie rozporządzeń. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym etykietowania energetycznego jest Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 maja 2005 r. w sprawie wymagań dotyczących dokumentacji technicznej, stosowania etykiet i charakterystyk technicznych oraz wzorów etykiet dla urządzeń.

Etykietę efektywności energetycznej należy umieszczać na następujących urządzeniach wykorzystywanych w gospodarstwie domowym:

- chłodziarkach, chłodziarko-zamrażarkach i zamrażarkach,
- pralkach bębnowych, suszarkach i pralko-suszarkach,
- zmywarkach do naczyń,
- piekarnikach elektrycznych,
- źródłach światła użytku domowego,
- klimatyzatorach.

Sprzedawca ma obowiązek umieścić etykietę efektywności energetycznej w widocznym miejscu na urządzeniu eksponowanym do sprzedaży. Obowiązkiem wytwórcy

natomiast jest dostarczenie takiej etykiety do sklepu i dołączenie jej do dokumentacji technicznej sprzętu.

Etykieta przedstawia klasy efektywności energetycznej, które oznakowane są poszczególnymi kolorami. Wyróżnia się klasy od A do G. Urządzenie oznakowane klasą „A” cechuje szczególnie niskie zużycie energii, natomiast klasa „G” oznacza, że zużycie to jest bardzo wysokie. Należy pamiętać, że już klasa „C” wskazuje na stosunkowo duże zużycie energii. Dla urządzeń chłodniczych wprowadzono dodatkowo klasy A⁺ i A⁺⁺ oznaczające wyjątkowo niskie zużycie energii. Na etykiecie znaleźć można także informacje dotyczące np. zużycia wody czy poziomu hałasu.

Etykieta energetyczna składa się z dwóch części: kolorowego tła oraz paska informacyjnego. Dostarcza się je przeważnie do sklepu osobno i przy etykietowaniu urządzenia należy je ze sobą połączyć. Niektórzy producenci drukują od razu całą etykietę. Kolorowe tło jest standardowe i może być zastosowane do każdego urządzenia z danej kategorii, np. do urządzeń chłodniczych (o ile jest w odpowiedniej wersji językowej). Pasek informacyjny zawiera dane charakterystyczne dla określonego modelu urządzenia i jest taki sam dla wszystkich egzemplarzy danego modelu, niezależnie od języka rynku docelowego.

Wzór etykiety energetycznej dla pralki domowej wygląda następująco:

Energia Producent Model	Logo ABC 123	Nazwa i znak firmowy producenta Model i oznaczenie urządzenia
Bardziej efektywna 	A	Paski w różnych kolorach oznaczają klasy efektywności energetycznej urządzenia: od A=zielonej do G=czerwonej. Urządzenia o najniższym zużyciu energii odpowiadają klasom A, B, urządzenia o średnim zużyciu to klasy C, D, E, a urządzenia o najwyższym zużyciu – klasom F i G.
Mniej efektywna		
Zużycie energii [kWh/cykl] w standardowym cyklu prania w 60°C	X.ZY	Zużycie energii w trakcie jednego standardowego cyklu prania „bawełna 60°C
Efektywność prania A - wyższa G - niższa	ABCDEFG	Oznakowanie klasy efektywności prania w skali od A (wysoka efektywność) do G (niska efektywność)
Efektywność odwirowania A - wyższa G - niższa Prędkość obrotowa [obr/min]	ABCDEFG	Oznakowanie klasy efektywności wirowania w skali od A (wysoka) do G (niska)
Ładunek znamionowy (bawełna) [kg]	y.z	Maksymalna waga ładunku w przypadku standardowego cyklu prania (dla bawełny)
Zużycie wody	yx	Zużycie wody przy standardowym cyklu prania („bawełna 60°C”).
Poziom hałas [dB (A)] Pranie Odwirowywanie	XY xyz	Poziom hałas w trakcie cyklu prania lub odwirowania
Szczegółowe informacje zawarte są w instrukcji obsługi		

Wyniki przeglądu sklepów

W grudniu 2007 r. KAPE S.A. przeprowadziła przegląd sklepów mający na celu zweryfikowanie oznakowania etykietami energetycznymi sprzętu gospodarstwa domowego w dużych sklepach na terenie Warszawy. Za prawidłowe oznakowanie przyjęto pełną etykietę energetyczną – kolorowe tło z paskiem informacyjnym, zamieszczoną w widocznym miejscu na urządzeniu. Za brak oznakowania uznano brak etykiety, występowanie na urządzeniu samego paska informacyjnego bądź zamieszczenie etykiety w miejscu niewidocznym dla klienta.

Przegląd miał miejsce w 20 dużych sklepach. Sprawdzone obecność etykiet na następujących urządzeniach: chłodziarka domowa, chłodziarko-zamrażarka domowa, zamrażarka domowa, pralka domowa, pralko-suszarka domowa, suszarka domowa, zmywarka domowa, piekarnik elektryczny, klimatyzator domowy. Wyniki przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Udział urządzeń prawidłowo oznakowanych etykietą energetyczną w całkowitej liczbie skontrolowanych urządzeń

Rodzaj urządzenia	Udział urządzeń prawidłowo oznakowanych etykietą energetyczną
chłodziarka domowa	54 %
chłodziarko-zamrażarka domowa	53 %
zamrażarka domowa	39 %
pralka domowa	42 %
pralko-suszarka domowa	42 %
suszarka domowa	48 %
zmywarka domowa	43 %
piekarnik elektryczny	33%
klimatyzator domowy	0 %
Ogółem	44%

Chłodziarka domowa była dostępna w 12 sklepach, a 54% urządzeń było odpowiednio oznakowanych. Chłodziarko-zamrażarka domowa była dostępna we wszystkich odwiedzonych sklepach i w pełni oznakowanych było 53% urządzeń. Zamrażarkę domową można było kupić w 16 sklepach. Etykieta energetyczna znajdowała się na 39% dostępnych urządzeniach. Pralkę domową można było zakupić we wszystkich 20 sklepach, a pełne oznakowanie posiadało 42% urządzeń. Pralko-suszarka domowa dostępna była w 12 sklepach i 42% z nich posiadało etykietę. Suszarka domowa bębnowa dostępna była w 12 sklepach i 48% miało etykiety. Zmywarkę domową można było zakupić w każdym

odwiedzonym sklepie, a 43% urządzeń było prawidłowo oznakowane. Piekarnik elektryczny był dostępny we wszystkich sklepach i zaledwie 33% piekarników posiadało odpowiednie etykiety. Klimatyzator domowy można było kupić jedynie w jednym sklepie i na sześć dostępnych urządzeń żadne z nich nie miało wymaganego oznakowania.

Podsumowanie

Oznakowanie sprzętu AGD etykietami energetycznymi jest niewystarczające. Za ledwie 44% wszystkich sprawdzonych urządzeń posiadało prawidłowe etykiety. Najgorzej oznakowane są zamrażarki domowe, piekarniki oraz klimatyzatory.

Taki stan oznakowania urządzeń wynika z faktu, iż obsługa sklepów nie jest dostatecznie poinformowana o obowiązku stosowania etykiety energetycznej. Brakuje także ogólnych zarządzeń kierownictwa odpowiednich działów sklepu, które nakazywałyby stosowanie etykiet do wszystkich urządzeń objętych obowiązkiem stosowania takiego oznakowania.

Niewystarczający stan oznakowania urządzeń AGD w sklepach wpływa negatywnie na promowanie energooszczędnych urządzeń AGD. Konsumenci zamierzający dokonać zakupu urządzenia nie mają dostępu do odpowiedniej informacji, pozwalającej na wybór urządzeń o niskim zużyciu energii. Nie są także dostatecznie informowani przez obsługę sklepu o korzyściach ekologicznych oraz ekonomicznych wynikających z użytkowania energooszczędnych urządzeń.